

Nacionalni inštitut
za **javno zdravje**

Izzivi prihodnjega razvoja zdravstvenih sistemov in zdravstvenega varstva

Izr. prof. dr. Tit Albreht, dr.med.

Nacionalni inštitut za javno zdravje, e-pošta: tit.albreht@nijz.si

Ključne dileme in izzivi za razvoj zdravstvenih sistemov

- Demografska tranzicija
- Epidemiološka tranzicija
- Razvoj medicinske tehnologije
- Spremembe v organizacijski strukturi zdravstva
- Spremembe obravnave
- Spremembe v vlogah različnih zdravstvenih profilov
- Ekonomski pritiski

Ključni demografski podatki za Slovenijo 2026

Število prebivalcev 1.1.2026: 2.135.107

Povprečna starost prebivalcev: 44,3 leta

Delež prebivalcev starih 0-14 let: 14,2%

Delež prebivalcev starih 15-64 let: 63,3%

Delež prebivalcev starih 65 let in več: 22,5%

Delež tujih državljanov med prebivalci Slovenije: 10,5%

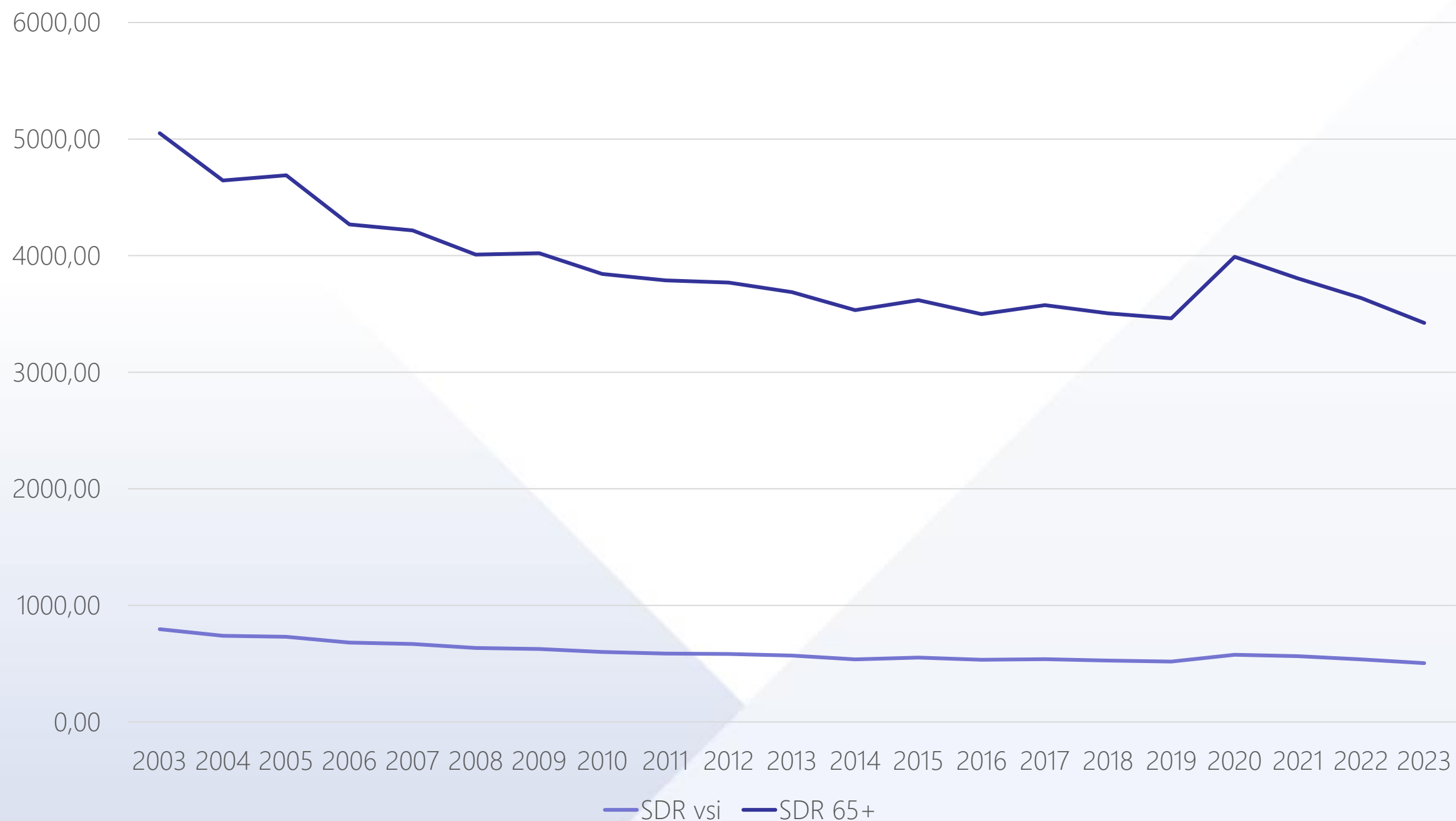
Število umrlih v Sloveniji, 1985-2025, Vir: Podatkovni portal NIJZ

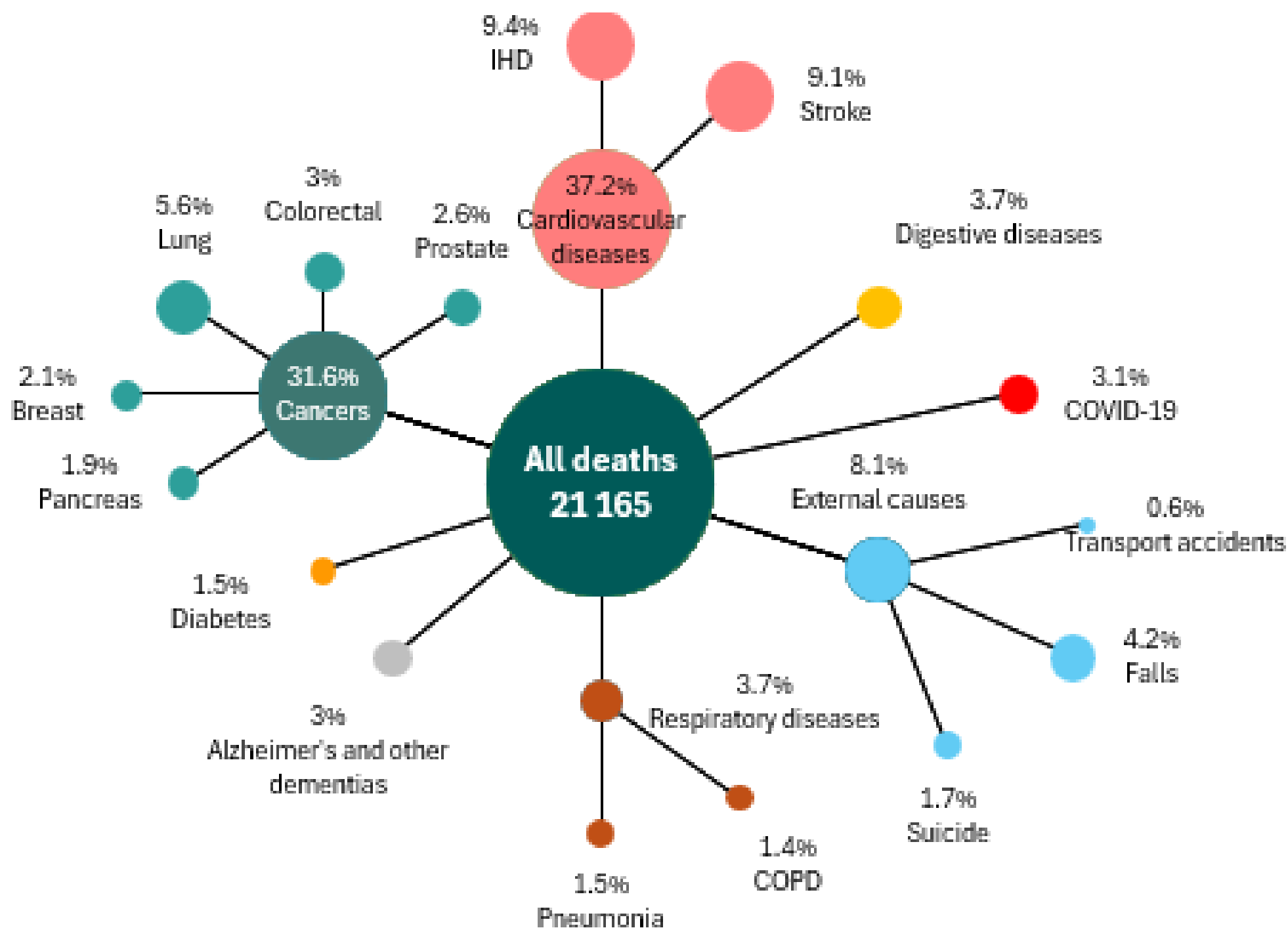
Stand.stopnje umrljivosti na 100.000 preb., 2003-2023, <65 let in vsi prebivalci. Vir: podatkovni portal NIJZ

Stand.stopnje umrljivosti na 100.000 preb., 2003-2023, >65 let in vsi prebivalci. Vir: podatkovni portal NIJZ

Glavni vzroki smrti v Sloveniji, 2023

Število stikov na primarni ravni, 2023 in 2024,

vir: Podatkovni portal NIJZ

2023	15277308
2024	17611448

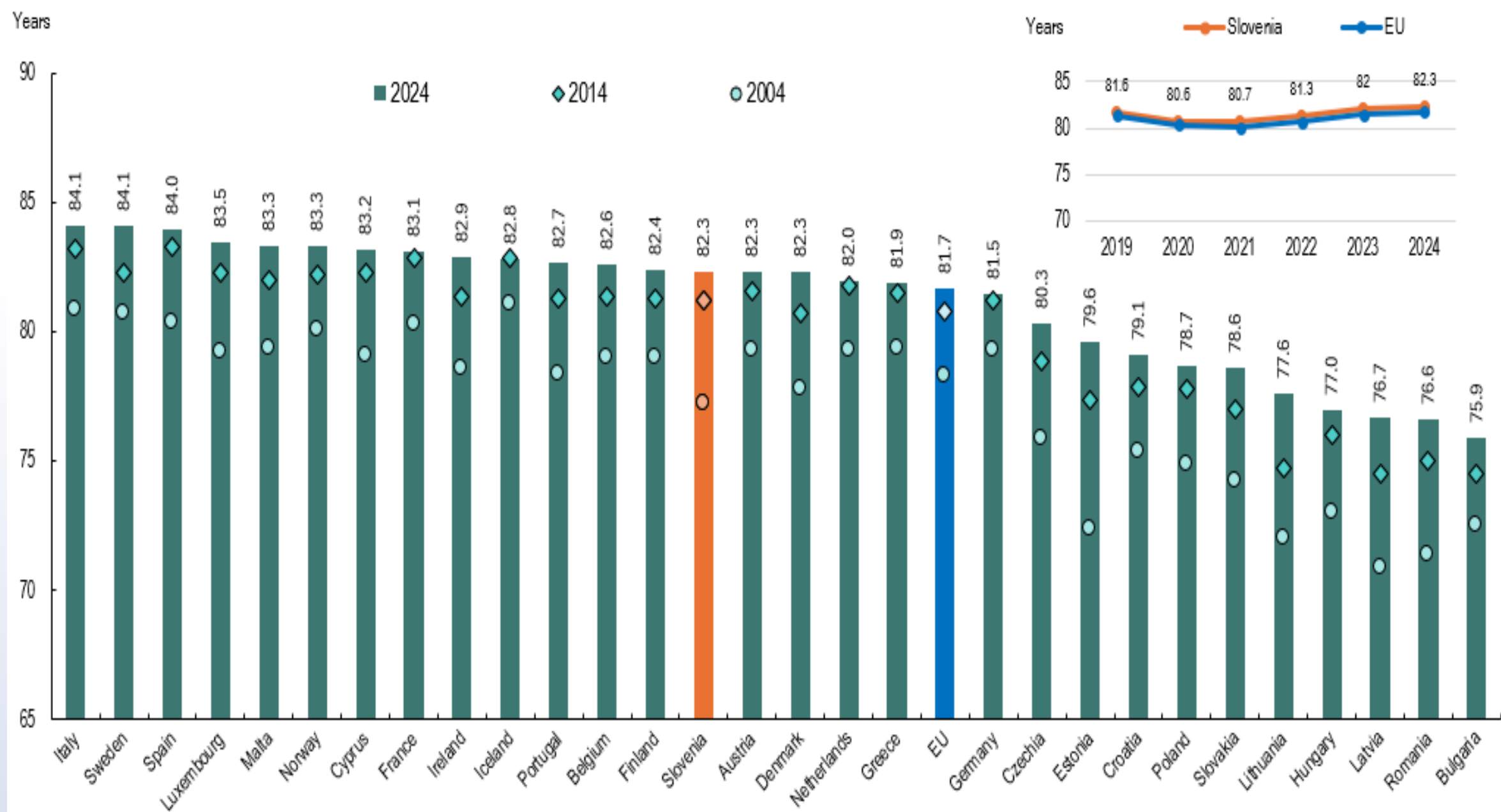
Število stikov v specialistični amb.dejavnosti, 2023 in 2024, vir: Podatkovni portal NIJZ

		Število stikov
2023	Kurativni pregled - SKUPAJ	3995456
	Kurativni pregled - prvi	1763216
	Kurativni pregled - kontrolni	2232240
2024	Kurativni pregled - SKUPAJ	4250934
	Kurativni pregled - prvi	1943479
	Kurativni pregled - kontrolni	2307455

Število hospitalizacij v Sloveniji, 2004-2025

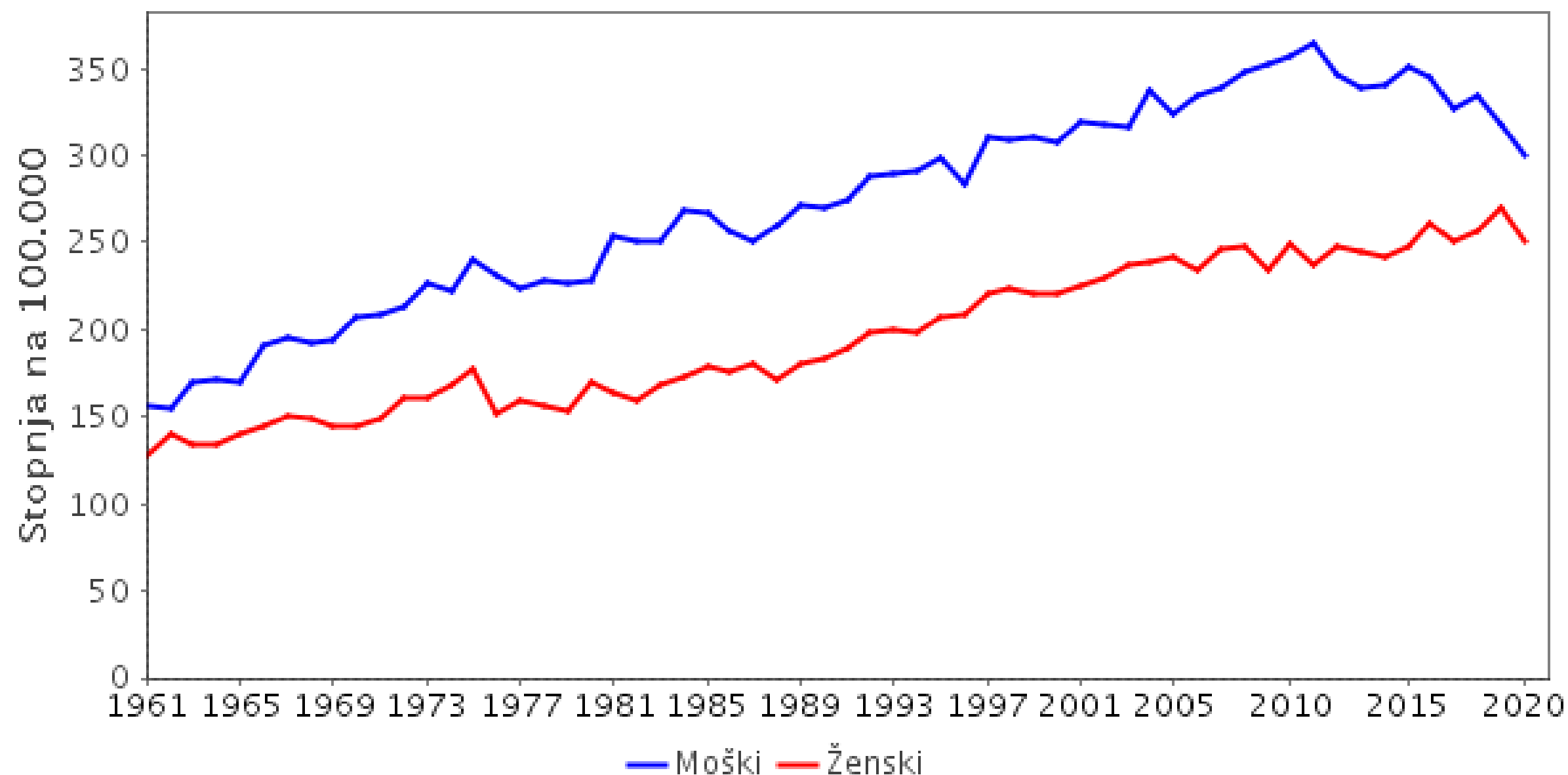

Pričakovano trajanje življenja, 2004/2014/2024

Starostno standardizirana incidenčna stopnja (svetovni standard)

vsi raki, brez kožnega (C00-C96 brez C44)
svetovni standard , moški in ženske
1961-2020, Slovenija

Onkološki inštitut Ljubljana, Register raka RS, 21.01.2024

Spremembe v organizacijski strukturi zdravstva

- V Sloveniji ni prišlo do posebno velikih premikov v organizacijski strukturi zdravstva
- Javna mreža deluje na enakih lokacijah kot pred 30.leti, vse bolnišnice so ostale in vse imajo enake oddelke kot pred 30.leti
- Vzpostavitev urgentnih centrov
- Izzivi povezani s sproščanjem zdravstvenega trga
- Mobilnost bolnikov – iskanje storitev v tujini
- Mobilnost zdravstvenih delavcev, predvsem zdravnikov in medicinskih sester

Število zdravnikov na 100.000 prebivalcev, vir: NIJZ

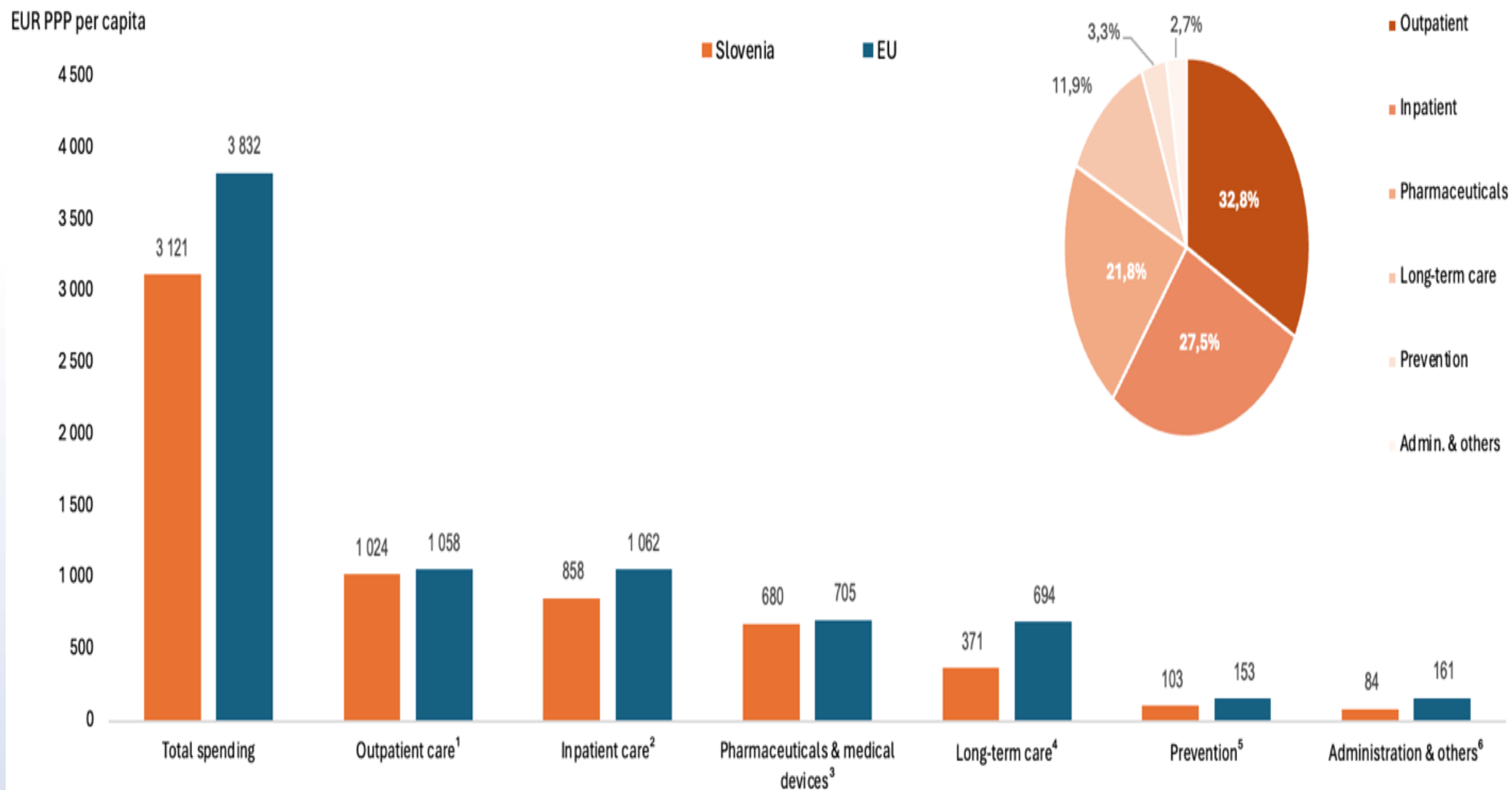
Spremembe v vlogah različnih zdravstvenih profilov

- Dolgoletni izziv, ki velja tako za razmerje med kompetencami med zdravniki in medicinskimi sestrami, kot tudi za razmerje med medicinskimi sestrami in drugim osebjem
- Primer s primarne ravni: referenčne ambulate
- Primer s sekundarne ravni: prenos kompetenc med zdravnikom in medicinsko sestro ter med medicinsko sestro in zdravstvenim tehnikom
- Prenos kompetenc z nižje ravni na višjo – primer socialnovarstvenih zavodov

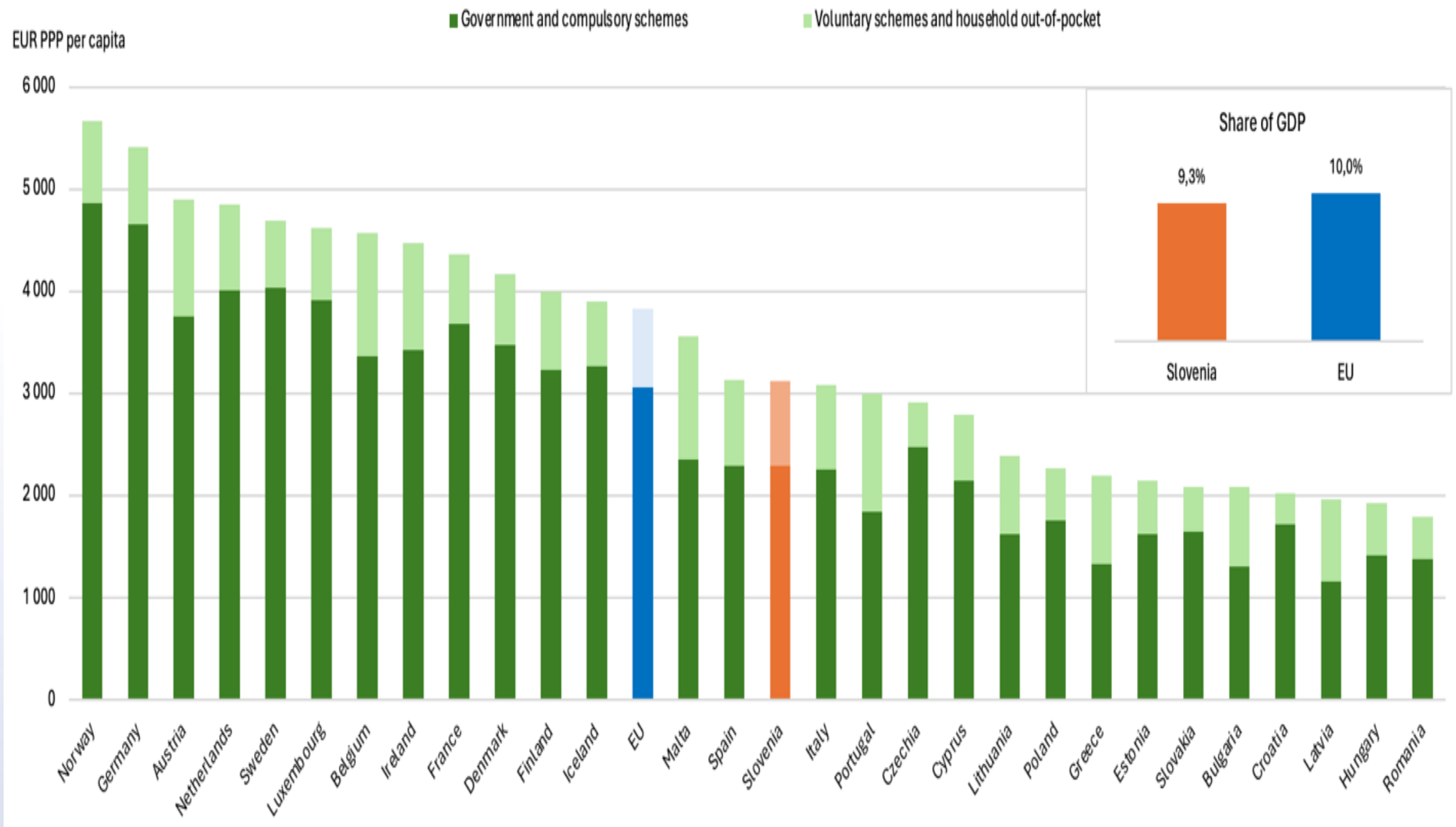
Determinante zdravja v Sloveniji in odstopanja glede na povprečje EU, 2022

Analiza ključnih kategorij izdatkov za zdravje, Slovenija in EU, 2023 (podatki za leto 2021)

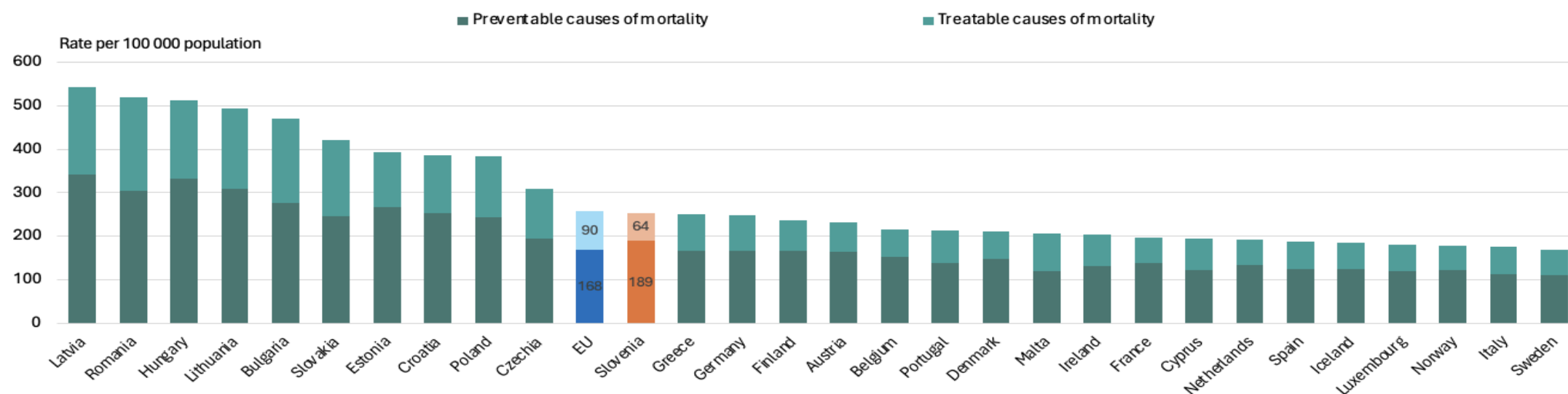

Izdatki za zdravstveno varstvo po viru – javni in zasebni viri. EU, 2023.

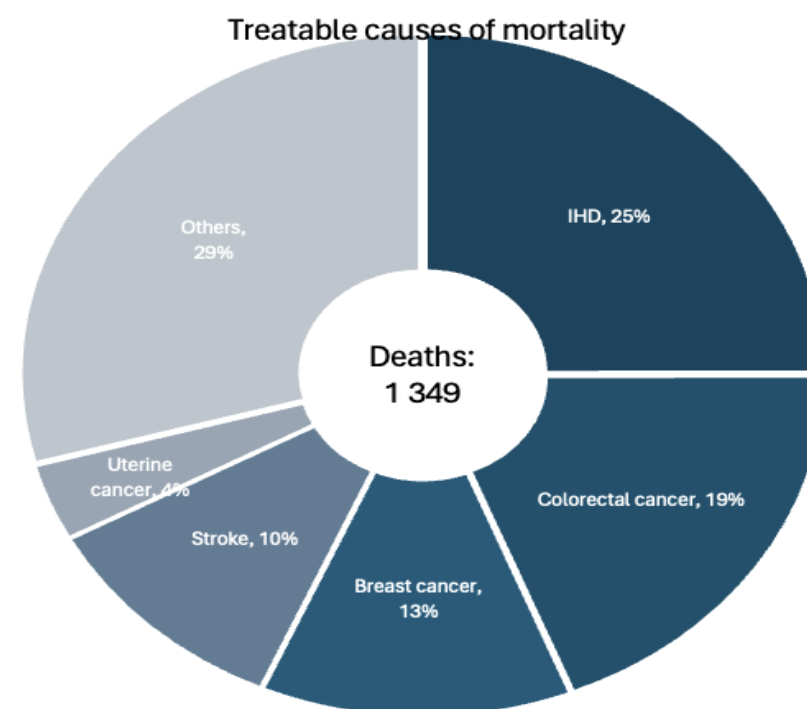
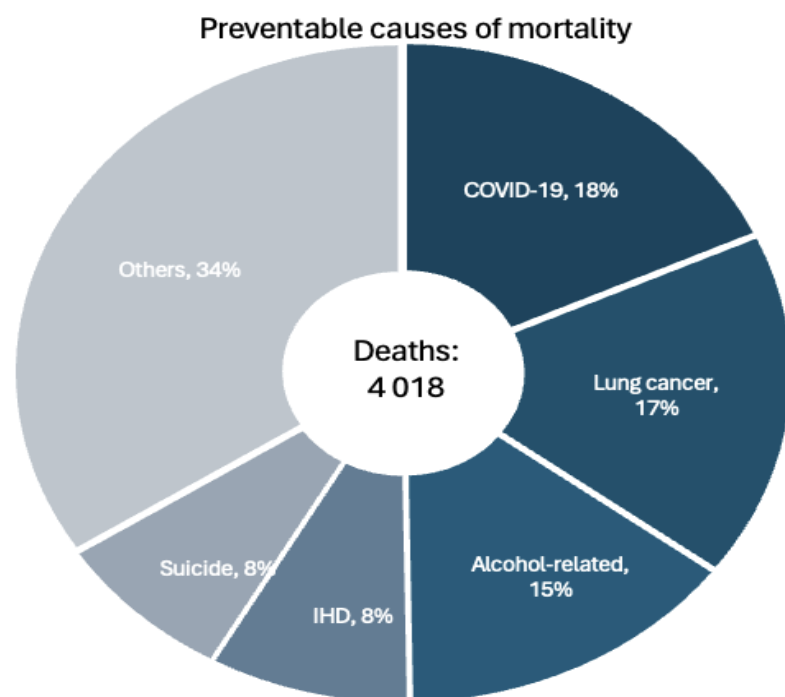

Preprečljivi in ozdravljivi vzroki umrljivosti, 2021.

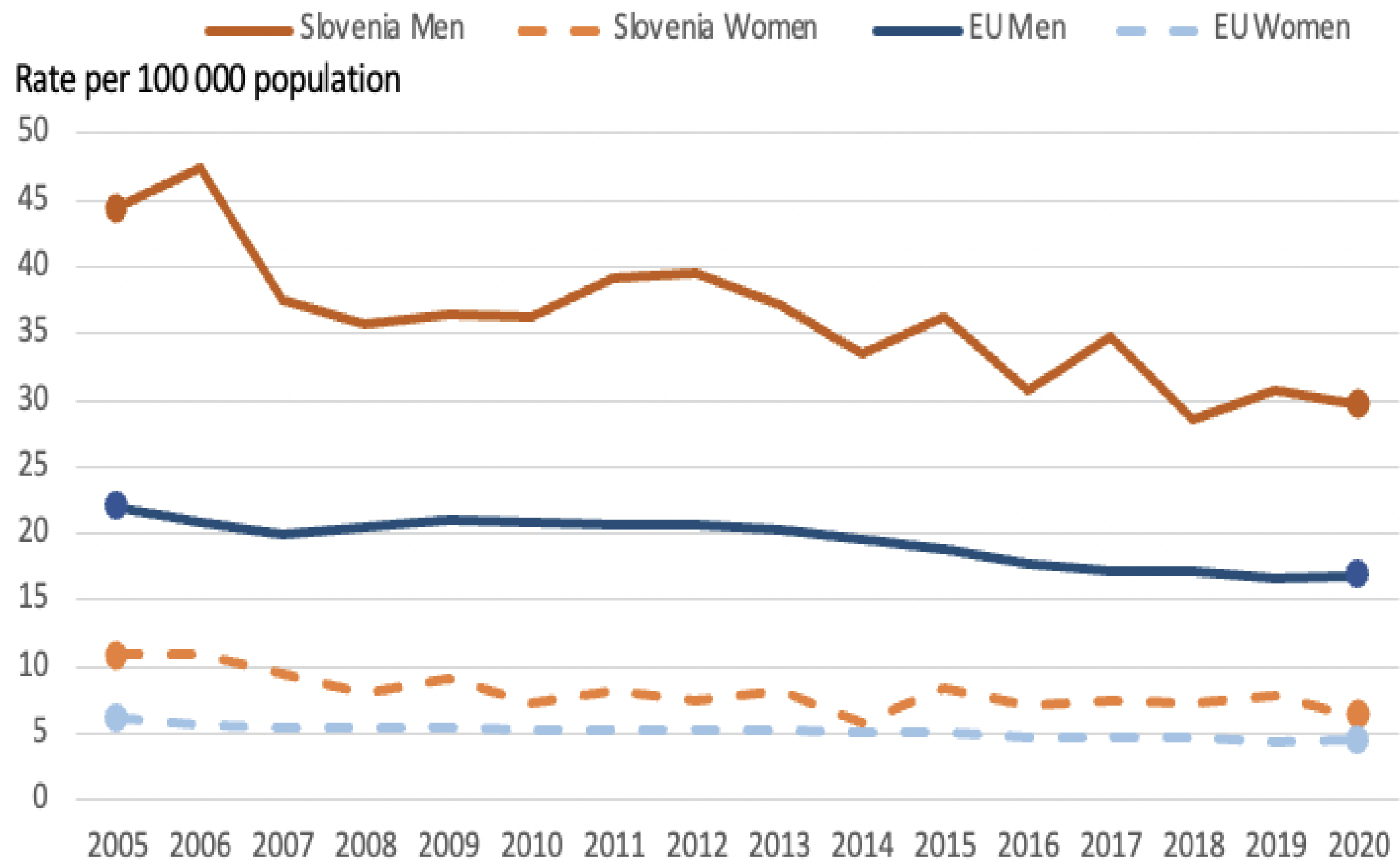
Vir: Zdravstveni profil 2023

Slovenia

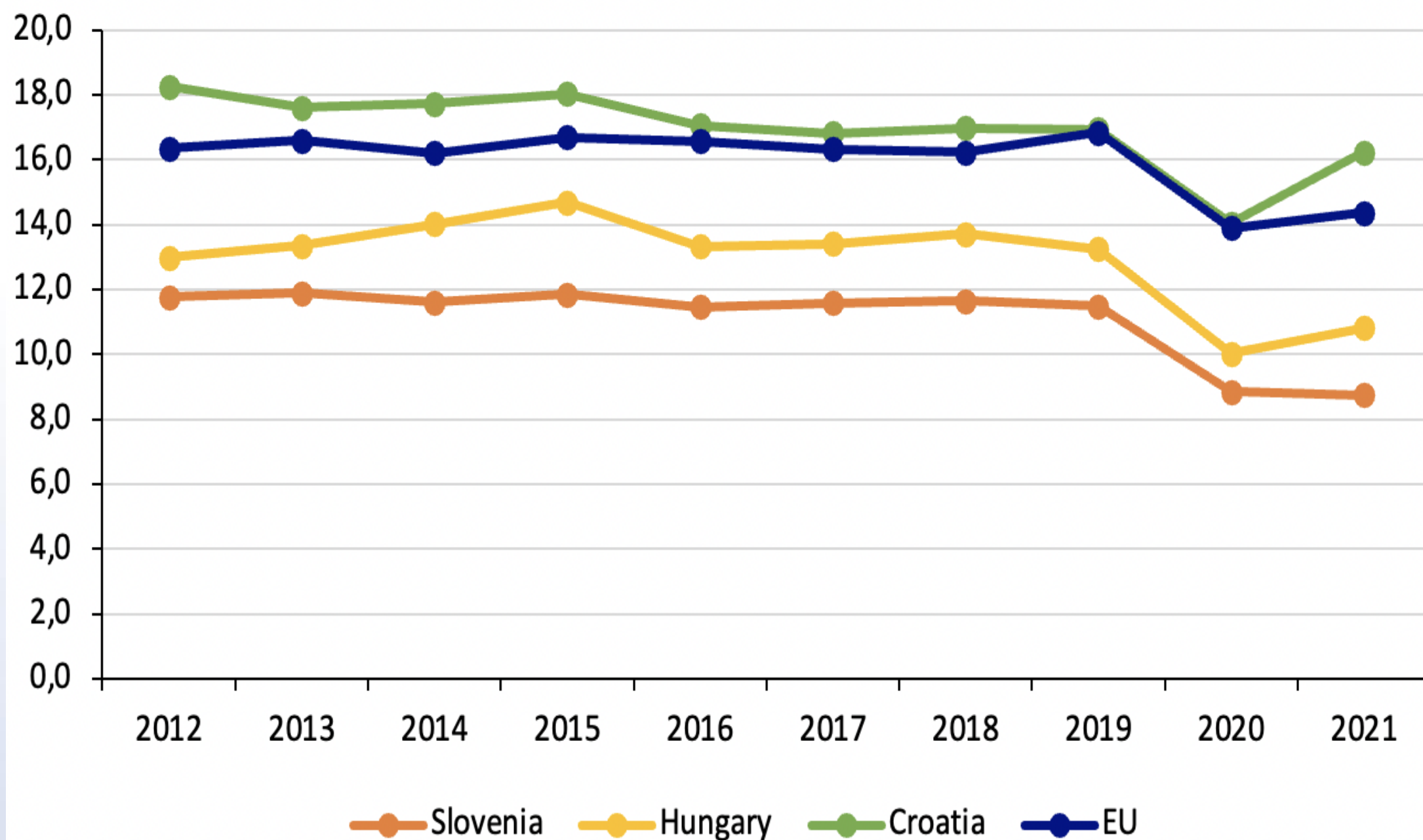

Primerjava stopenj samomorilnosti na 100.000 prebivalcev, EU in Slovenija, 2005-2020

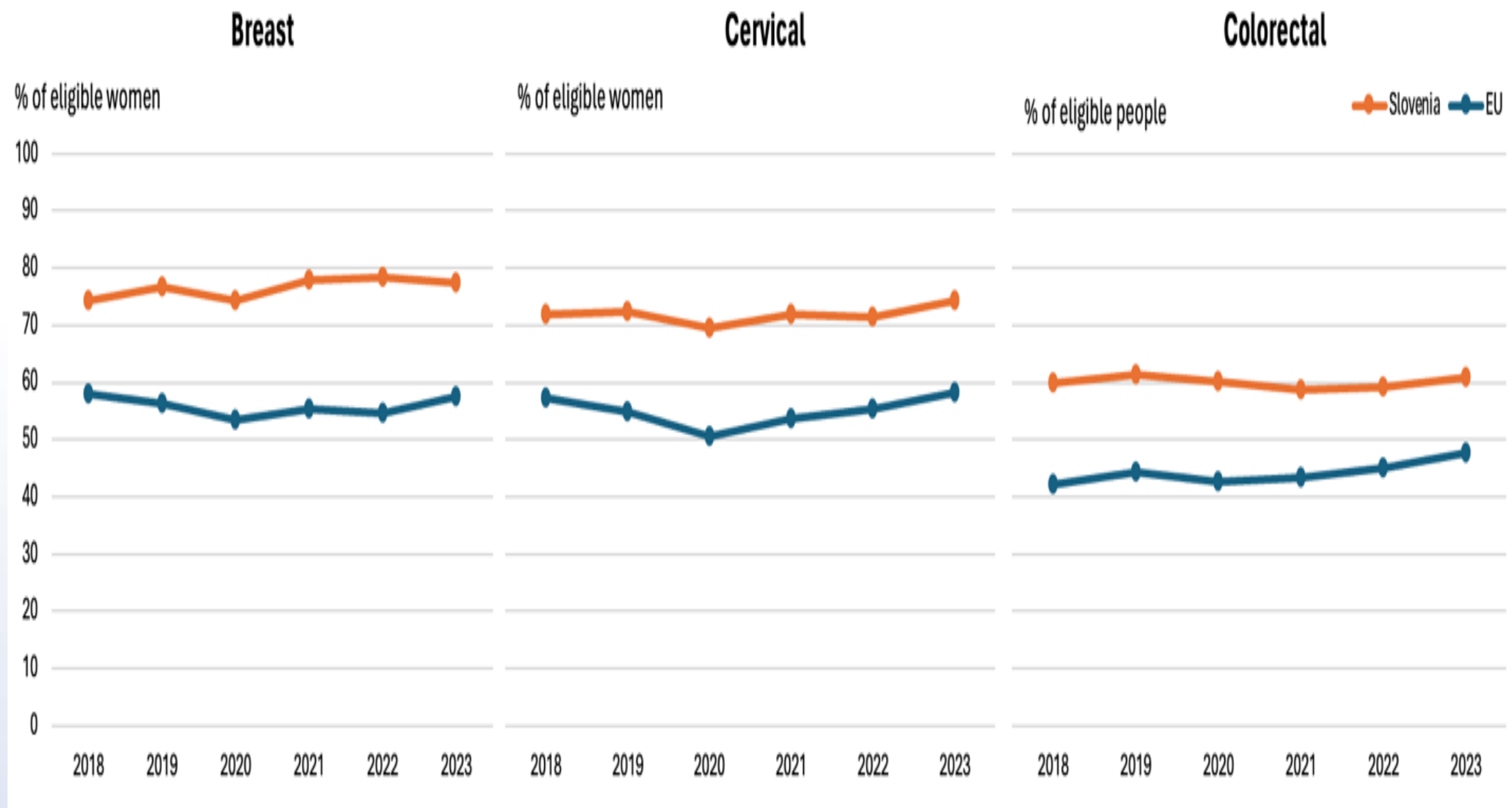

Poraba antibiotikov v nekaterih državah in EU

Defined daily doses (DDDs) per 1 000 population per day

Sodelovanje v presejalnih programih za raka, SVN in EU

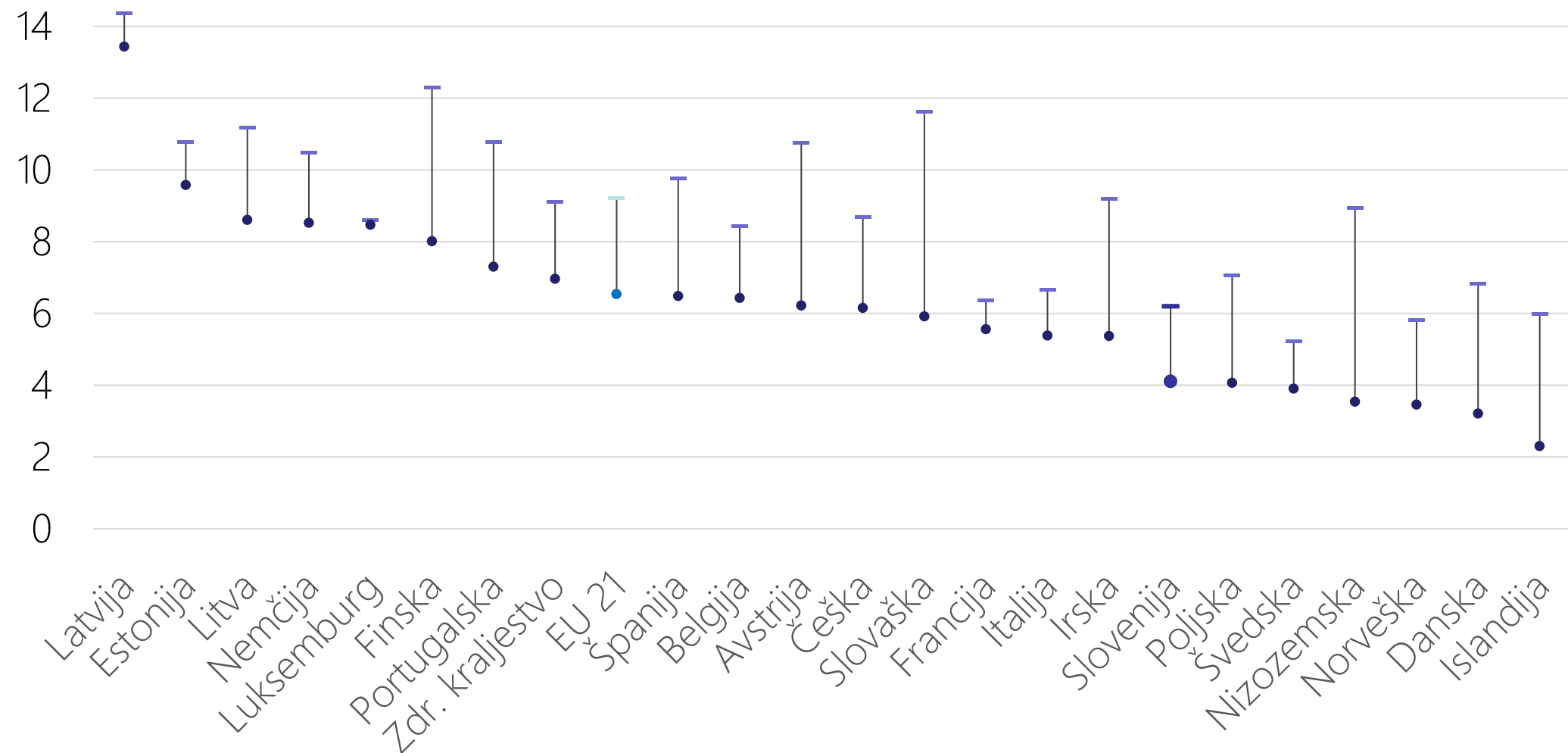

30-dnevna smrtnost zaradi AMI v državah EU

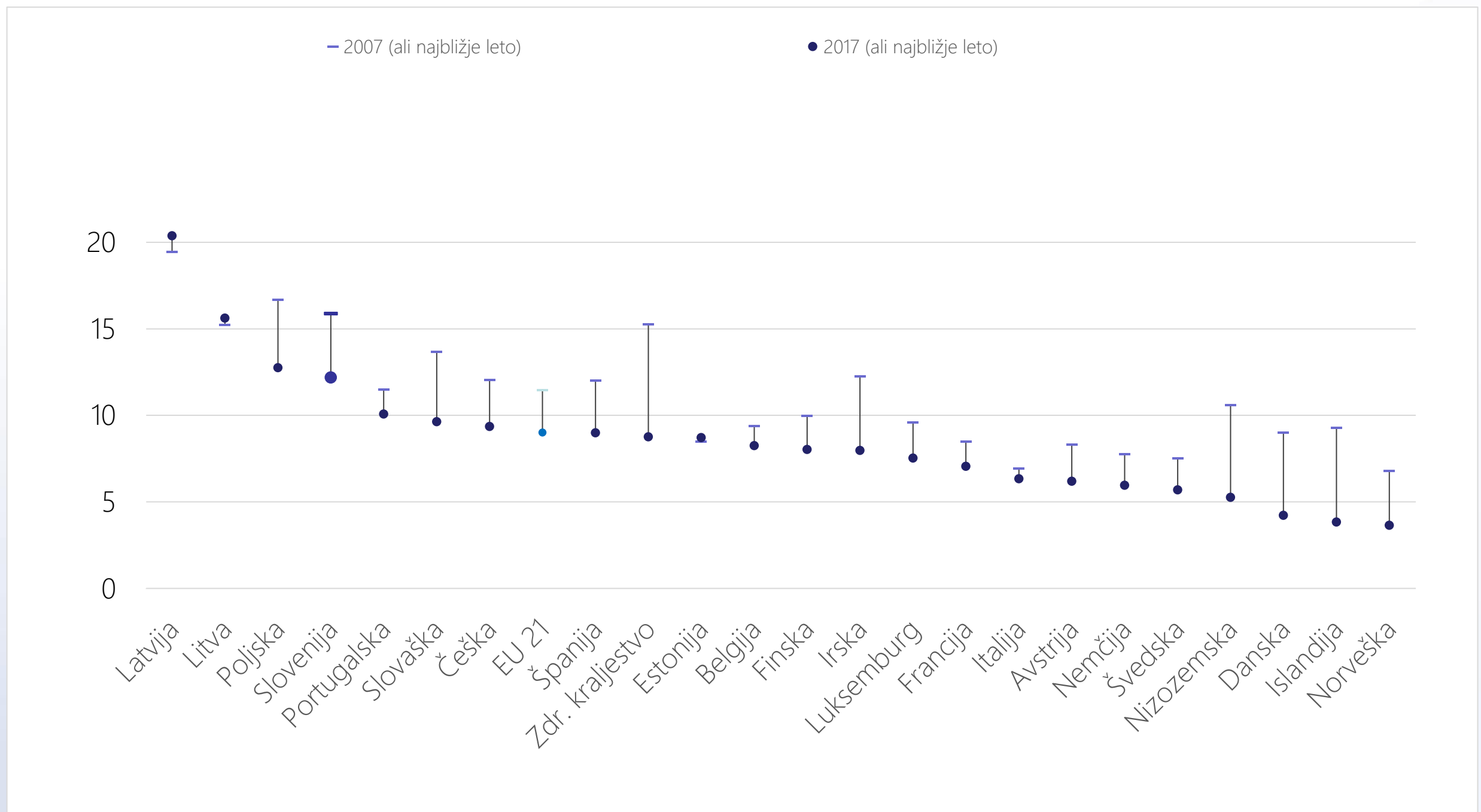

— 2007 (ali najbližje leto)

• 2017 (ali najbližje leto)

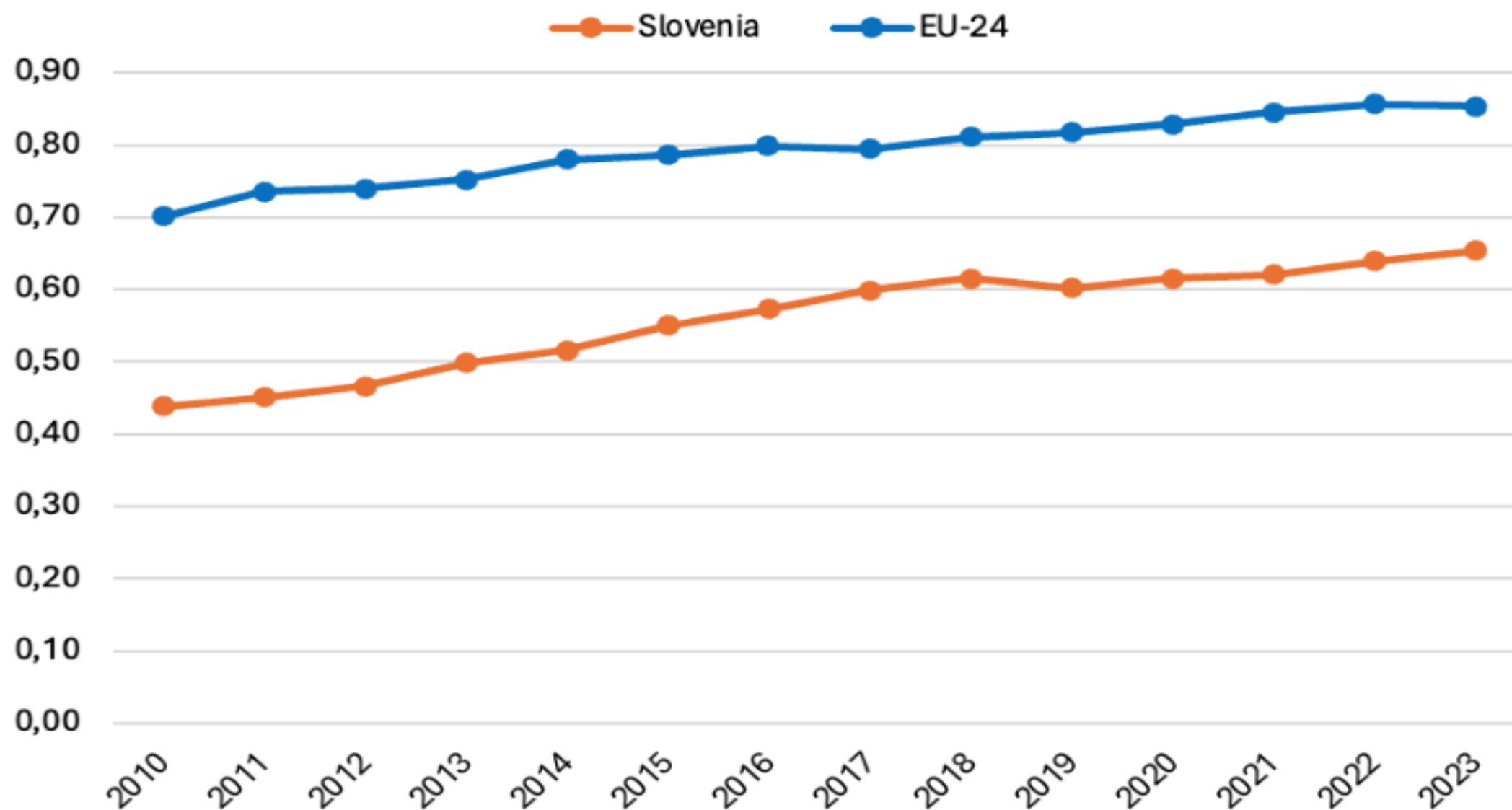

30-dnevna smrtnost zaradi možganske kapi v EU

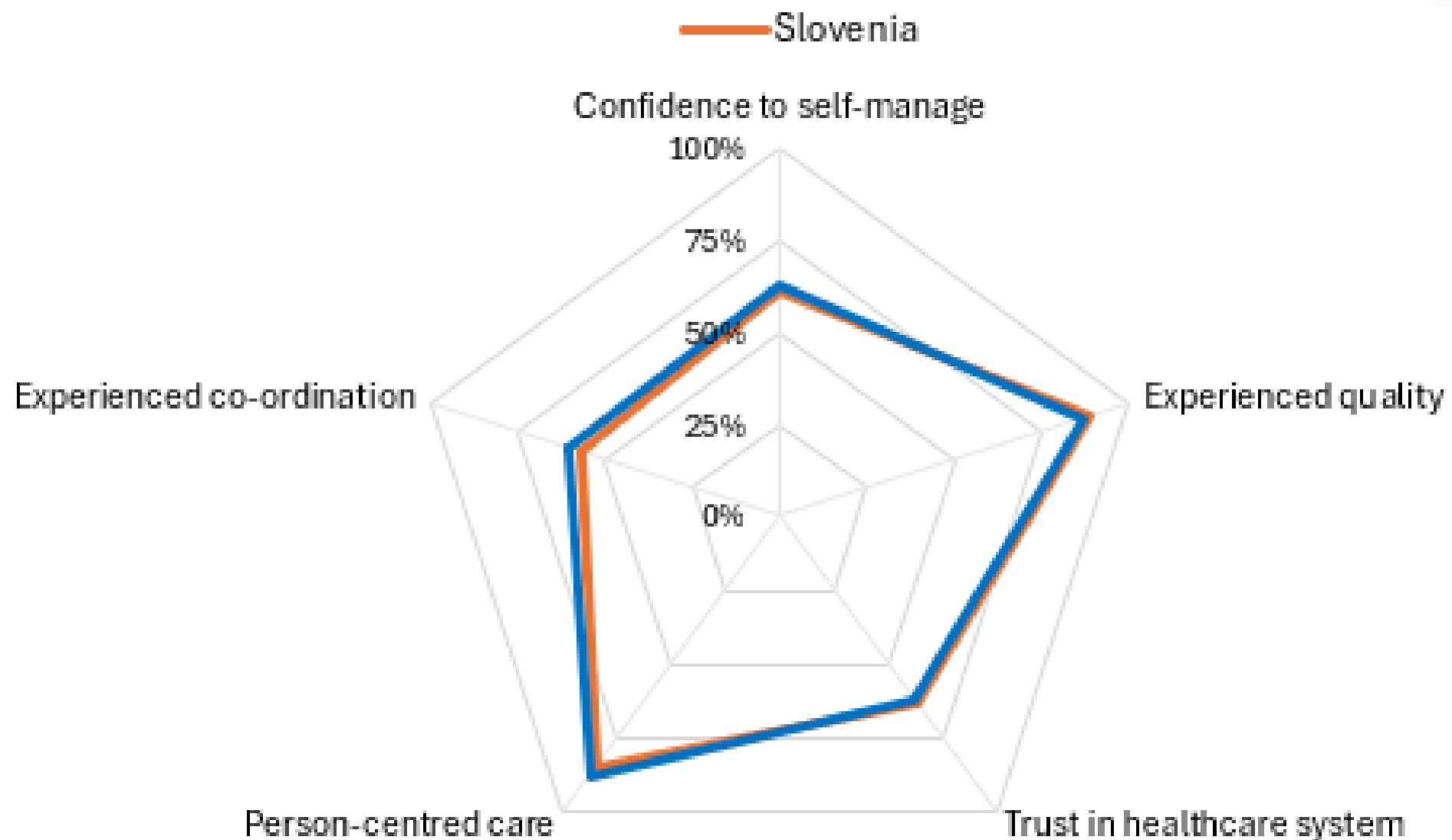

Število družinskih zdravnikov v EU in v Sloveniji

GPs per 1 000 population

Izkušnje bolnikov s prim.zdravstvenim varstvom, Slovenija in EU, raziskava PaRiS, OECD

Kateri so po vašem mnenju prednostni izzivi zdravstva in zdravja v Sloveniji? Izberite 3 od teh ali dodajte po vaši presoji.

1. Spreminjajoča se epidemiologija?
2. Staranje prebivalstva?
3. Kako je z vplivom življenjskega sloga?
4. Pomanjkanje kadra in ustrezne kvalifikacijske strukture
5. Uvajanje novih tehnologij in znanja
6. Zagotavljanje zadostnih finančnih sredstev
7. Kako opredeliti pogoje dela in spodbude za delo v manj zanimivih specialnostih in manj privlačnih okoljih v Sloveniji?

Ali bi več denarja za zdravstvo pomagalo okrepiti njegovo odzivnost in učinkovitost?

- Zakaj je zadostno financiranje pomembno?
- Česa ne moremo rešiti z večjo količino denarja?
- Več investiranja v kadre?
- Kako je z vlaganji v opremo in nove tehnologije?
- Kako je s prenovo in prilagoditvami fizičnih zmogljivosti – stavb?